

TLAČOVÁ SPRÁVA

26. február 2025

Filmologický časopis Kino-Ikon sa venuje filmovým kánonom v strednej Európe i umelej inteligencii

Časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon prináša pravidelne dvakrát do roka výber článkov zameraných na teórie, dejiny i estetiky filmu. V aktuálnom čísle sa jednou z hlavných tém stali „kánony zajtrajška“. V sekcii kinematografickej filozofie sa časopis zameriava na nevyhnutnosť etického zámeru v kontexte filmovej tvorby, jadro časopisu tvorí diskusia o filme *Všetko čo mám rád* Martina Šulíka z pravidelnej programovej sekcie Kino Ikon Choice v Kine Lumière. Súčasťou čísla je okrem tradičných rubriek aj nová rubrika Zoom, orientovaná na rôzne fenomény súčasnej kinematografie, aktuálne na „legacyquely“.

Kino-Ikon 2/2024 otvára pravidelná rubrika venovaná dejinám slovenskej kinematografie. Filmová teoretička Slavomíra Macáková v texte o živej hudbe v košických kinách počas prechodu k zvukovému filmu naznačuje možnosti výskumu lokálnych a mestských filmových kultúr. Filmový historik Václav Macek sa v rubrike zamýšľa nad charakteristikou a presnosťou zaužívaného pojmu Generácia 90, ktorý pre skupinu dokumentaristov začínajúcich tvoriť v 90. rokoch minulého storočia použil filmový publicista Pavel Branko.

Základ čísla tvorí **diskusia** o filme Martina Šulíka *Všetko čo mám rád*. Uskutočnila sa vlni v programovej sekcii Kino-Ikon Choice v Kine Lumière pri príležitosti životného jubilea scenáristu, dramaturga, divadelného i filmového režiséra Ondreja Šulaja, ktorý sa spolu s Martinom Šulíkom podieľal na scenári snímky. Film zo začiatku deväťdesiatych rokov ako jeden z mála domácich titulov reagoval na spoločenské zmeny, vyvolané pádom totalitného režimu, diskusia sa v tejto súvislosti pokúša pomenovať, čo je dodnes aktuálne a čo zvyšuje umeleckú hodnotu filmu.

Príkladom aktuálneho myslenia o filme vo svete je v rámci rubriky **Kinematografická filozofia** rozhovor Terezy Hadravovej a Andrey Slovákovej s austrálskym filozofom Robertom Sinnerbrinkom o estetike a nevyhnutnosti etického hľadiska v rámci kinematografie. Sinnerbrink charakterizuje film ako médium skúsenosti s etickou dimenziou života a skúma, ako filmy vzbudzujú a vyjadrujú myšlienky z oblasti etiky a akú úlohu v tom hrajú divácke kognitívne procesy vrátane emocionálnych prežitkov. **Profil** čísla je venovaný známemu argentínskemu režisérovi Lisandrovi Alonsovi, jeho poetike zvuku sa v čísle venujú brazílske autorky Natalia Barrenha a Virginia Flóres. V texte sa pokúšajú o analýzu spôsobu, akým zvuk a hudba fungujú pri konštruovaní významu v prvých troch Alonsoových filmoch.

Ďalšiu podstatnú tému čísla skrýva rubrika **Dvojdotyk** venovaná vytváraniu, korigovaniu a úžitku filmových kánonov v kinematografiách strednej Európy. Miestu východoeurópskych filmov vo svetových filmových kánonoch sa venuje filmová teoretička Ewa Mazierska, vo svojej eseji rozkrýva politiku formovania kánonov a jej vplyv na globálne postavenie východoeurópskej kinematografie. „Kánon zajtrajška“ skúma filmová kritička Žofia Ščuroková, ktorá sa zaoberá budúcnosťou národnej kinematografie v digitálnej ére. V novej prieskumnej rubrike **Zoom** sa český filmový publicista a kritik Marek Slovák vo svojom rozsiahlom texte venuje fenoménu hollywoodskych legacyquelow. V rubrike **Za okrajom** pravidelný prispievateľ časopisu, autor a režisér experimentálnych filmov Franz Milec sonduje obrazy umelej inteligencie, ktoré stále viac ovplyvňujú aj filmovú tvorbu a chápanie autorstva. Estetika a filmový teoretik Peter Michalovič vo svojej krátkej eseji zasa analyzuje spoločné výtvarné dielo *Protoaparát* (2024) sklárskeho umelca Pala Macha a fotografky Jany Hojstričovej, umiestnené v Kine Lumière.

Filmologický časopis Kino-Ikon sa venuje filmovým kánonom v strednej Európe i umelej inteligencii

Číslo uzatvárajú tradičné **Filmové a literárne reflexie**, tentoraz na tému definície filmovej eseje, ďalej sú o ekokritike vo vzťahu ku kinematografii, o sociálnej reprezentácii vo filme, o dialógu medzi vedou a umením, o rámoch v symbióze s obrazom. Rubrika prináša aj text o talianskom historicko-mytologickom filme päťdesiatych a šesťdesiatych rokov minulého storočia, venuje sa súčasným podobám poľského hraného filmu a obsahuje tiež recenziu na film *Anora* (2024) amerického režiséra tzv. nezávislej produkcie Seana Bakera.

Časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon je recenzovaný časopis, profiluje sa ako pravidelná reprezentatívna antológia pôvodných autorských textov i prekladových štúdií o aktuálnom filmovom myslení. Jeho dlhodobým zámerom je pestovanie schopnosti kritického hodnotenia kinematografie, resp. najrôznejších prejavov audiovizuálnej kultúry všeobecne. Kino-Ikon vydáva Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK) a Slovenský filmový ústav (SFÚ). Aktuálne číslo 2/2024 vyšlo na 256 stranách a v predaji je za 3,32 eur vo vybraných slovenských kníhkupectvách, v predajni SFÚ Klapka.sk na Grösslingovej ul. 43 a v Kine Lumière v Bratislave a na webstránke Klapka.sk.

Viac informácií o časopise pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon.

Vydanie časopisu Kino-Ikon 2/2024 finančne podporil AUDIOVIZUÁLNY FOND

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk